

Sygn. akt VI ACa 1625/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA Agata Zając (spr.)

Sędziowie: SA Krzysztof Tucharz

SO del. Joanna Mrozek

Protokolant: Patryk Pałka

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2019 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) S.A. w W.

przeciwko A. Z.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej A. Z.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 3 lipca 2017 r., sygn. akt XXV C 249/17

I. oddala apelację;

II. zasądza od A. Z. na rzecz Banku (...) S.A. w W. kwotę 8100 (osiem tysięcy sto) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI ACa 1625/17

UZASADNIENIE

Powód Bank (...) S.A. z siedzibą w W. pozwem z dnia 5 października 2016 r. skierowanym przeciwko pozwanym (...) Spółce z o. o. w D. i A. Z. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym na podstawie weksla, aby pozwane zapłaciły solidarnie na rzecz powoda kwotę 411.605,36 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 16 sierpnia 2016 r. do dnia zapłaty oraz koszty procesu, w tym koszty zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że strona powodowa jest w posiadaniu weksla in blanco wystawionego przez pozwaną spółkę, celem zabezpieczenia roszczeń strony powodowej wynikających z umowy pożyczki z dnia 3 kwietnia 2009 roku. Powód wskazał, że zobowiązanie wekslowe zostało poręczone przez pozwaną A. Z.. Wobec niewywiązywania się pozwanej spółki z w/w umowy pożyczki, umowa ta została wypowiedziana przez powoda, a następnie został wypełniony weksel in blanco na sumę wekslową zgodnie z wysokością zobowiązania opiewającego na kwotę 411.605,36 zł, na którą składa się należność główna z tytułu umowy kredytu w wysokości 285.777,41 zł oraz w pozostałym zakresie odsetki.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym w sprawie o sygn. XXV Nc 849/16 w dniu 11 października 2016 roku Sąd Okręgowy w Warszawie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu. Nakaz ten stał się prawomocny co do pozwanej Spółki z dniem 18 listopada 2016 r.

Pozwana A. Z. w zarzutach od nakazu zapłaty wskazała na zaistniałe jej zdaniem nieprawidłowości w postępowaniu powódki jako banku, a mianowicie że bank zataił przez pozwaną informację, że poręczenie wekslowe stanowi zabezpieczenie pożyczki i że jako takie stanowi podstawę zobowiązania pozwanej wobec powódki, a ponadto że powódka pozbawiła pozwaną ochrony ubezpieczeniowej, nie poinformowała pozwanej o konieczności ubezpieczenia się od utraty pracy .

Wyrokiem z dnia 3 lipca 2017 r. Sąd Okręgowy w Warszawie utrzymał w mocy w całości w stosunku do A. Z. nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 11 października 2016 r. przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. akt XXV Nc 849/16.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

W dniu 3 kwietnia 2009 r. pomiędzy Bankiem (...) S.A. w W. jako pożyczkodawcą i (...) Spółką z o. o. w D. jako pożyczkobiorcą zawarta została umowa pożyczki pieniężnej w kwocie 357.142,85 zł oprocentowana w wysokości 10,59 %.

Celem zabezpieczenia wykonania wyżej wskazanej umowy pożyczki przez pożyczkobiorcę, (...) Spółka z o. o. w D. jako wystawca, wręczyła pożyczkodawcy weksel własny in blanco zawierający własnoręczny podpis osoby umocowanej do jej reprezentacji. Na odwrotnej stronie weksła podpis złożyła A. Z. czyniąc to z adnotacją „poręczam za wystawcę weksła jako solidarny poręczyciel” jako poręczyciel wekslowy.

Dodatkowo strony umowy podpisały porozumienie wekslowe, w którym A. Z. potwierdziła udzielenie solidarnego poręczenia wekslowego za Spółkę – pożyczkobiorcę.

Pożyczkobiorca nie wywiązywał się terminowo z wykonania umowy pożyczki, co spowodowało, że bank umowę wypowiedział. Wobec dalszego niedokonywania odpowiednich spłat przez pożyczkobiorcę, powód skierował do pożyczkobiorcy i do poręczyciela wezwanie do wykupu weksła. Wezwanie to pozostało bez odpowiedzi. Wysokość zobowiązania banku z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki wynosi kwotę 411.605,36 zł, na którą składa się należność główna z tytułu umowy kredytu w wysokości 285.777,41 zł oraz w pozostałym zakresie odsetki. Należność powoda nie została dotychczas spłacona.

Dokonując powyższych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy oparł się na dowodach w postaci złożonych w sprawie dokumentów, które uznał za w pełni wiarygodne.

Sąd Okręgowy uznał, że powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podkreślił, że powód wystąpił przeciwko pozwanej jako poręczycielowi wekslowemu, z roszczeniem wekslowym wynikającym ze stosunku prawnego w postaci zawartej umowy pożyczki pieniężnej, przedstawiony weksel miał charakter weksła in blanco, a strony ustaliły warunki ewentualnego wypełnienia weksła w treści porozumienia wekslowego, w którym określono także zakres odpowiedzialności poręczyciela wekslowego.

Sąd Okręgowy uznał, że pozwana mogła podnieść zarzuty ze stosunku podstawowego, ponieważ ograniczenia w podnoszeniu zarzutów przewidziane w art. 17 ustawy prawo wekslowe nie znajdują zastosowania w stosunku pomiędzy wystawcą weksła (jego poręczycielem) a remitentem, jednak pozwana A. Z. nie podniosła w ogóle zarzutów dotyczących stosunku podstawowego, a tym samym nie przeniosła sporu ze stosunku wekslowego na stosunek podstawowy (umowa pożyczki).

Pozwana nie tylko nie wykazała, aby powódka wypełniła weksel niezgodnie z umową, ale nawet nie wystąpiła z takim twierdzeniem. Kwestionując żądanie powoda pozwana wskazała jedynie na zaistniałe jej zdaniem nieprawidłowości

w postępowaniu powoda jako banku, a mianowicie że bank zataił przez pozwaną informację, że poręczenie wekslowe stanowi zabezpieczenie pożyczki i że jako takie stanowi podstawę zobowiązania pozwanej wobec powoda, a ponadto że powód pozbawił pozwaną ochrony ubezpieczeniowej, nie poinformował pozwanej o konieczności ubezpieczenia się od utraty pracy.

W ocenie Sądu Okręgowego, argumenty pozwanej są chybione, gdyż z treści zobowiązania wekslowego oraz deklaracji wekslowej wynika w sposób jednoznaczny charakter prawny zobowiązania zaciągniętego przez pozwaną wobec banku, a skutki tego zobowiązania wynikają z przepisów rangi ustawowej, a mianowicie z ustawy prawo wekslowe. Ewentualny brak znajomości przepisów tej ustawy przez pozwaną nie zwalnia pozwanej z zobowiązania. Zdaniem Sądu Okręgowego brak jest także podstaw do przyjęcia, że powód podjął działania zmierzające do pozbawienia pozwanej ochrony z tytułu ubezpieczenia, gdyż bank nie miał obowiązku informowania pozwanej o możliwości ubezpieczenia się od zdarzeń losowych, które mogą utrudnić realizację zobowiązania zaciągniętego wobec powoda.

W tym stanie rzeczy nie ma podstaw do odmówienia powodowi prawa do korzystania z uprawnień wynikających z dysponowania wekslem poręczonym przez pozwaną.

Zdaniem Sądu Okręgowego brak jest podstaw do przyjęcia, iż pozwana zaciągnęła w stosunku do powoda zobowiązanie wekslowe bez istnienia jakiegokolwiek podstawy prawnej i faktycznej, pozwana nie wykazała także, aby zobowiązanie wekslowe było nieważne lub bezskuteczne.

Sąd Okręgowy podkreślił, że ciężar dowodu w postępowaniu nakazowym spoczywa na stronie pozwanej. W szczególności, jeśli pozwany dłużnik wekslowy, w celu zwolnienia się z zobowiązania wekslowego, twierdzi, że weksel, niezupełny w chwili wystawienia, wypełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, to ciężar udowodnienia takiej okoliczności spoczywa na dłużniku, co wynika z art. 232 zd. 1 k.p.c., a także znajduje potwierdzenie w doktrynie i orzecznictwie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2008 roku, V CSK 71/08, LEX nr 485921, orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 24.10.1962 r., OSNCP 1964, poz. 27, orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 24.02.1928 r., I C 2161/27, PPH 1929/456, Czarnecki, Bagińska – Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz. C.H. Beck, Warszawa 1998, str. 79, Nb 105, Szpunar – Komentarz do prawa wekslowego i czekowego, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1996, str. 79).

Pozwana nie wykazała, aby spełniła świadczenie pieniężne wynikające z umowy pożyczki na rzecz powoda, a tym samym pozwana nie wykonała swojego zobowiązania wynikającego z poręczenia wekslowego. Z uwagi na fakt, iż nie zostało spełnione świadczenia w wyznaczonych terminach, powód był uprawniony do naliczania odsetek ustawowych, uwzględnienia ich wysokości w sumie wekslowej, a także do żądania ich zasądzenia nakazem zapłaty.

Uzasadnione jest także roszczenie co do odsetek od skapitalizowanych odsetek, które zostały wyliczone zgodnie z treścią umowy pożyczki.

W rezultacie Sąd Okręgowy uznał, że roszczenie powoda znajduje uzasadnienie w przepisach prawa tj. w przepisie art. 32 w zw. z art. 103 ustawy prawo wekslowe i art. 720 § 1 k.c.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz na podstawie § 2 pkt 6 w zw. z § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniosła pozwana, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając naruszenie przepisów postępowania poprzez pominięcie przez sąd zgłaszanych przez powódkę wniosków dowodowych i tym samym błędne ustalenie stanu faktycznego, art. 233 § 1 k.p.c. oraz wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia.

W uzasadnieniu apelacji pozwana wskazała, że przedstawione przez powoda dowody nie wykazały istnienia roszczenia w stosunku do pozwanej, a w szczególności nie wykazały, że ona sama ubiegała się o kredyt, podpisała umowę i że sporne 411 605,36 zł zostało przelane na jej osobiste konto bankowe.

Sąd nie przeprowadził analizy dołączonych przez powoda dokumentów pod kątem, czy odpowiedzialność pozwanej A. Z. w ramach stosunku wekslowego odpowiada odpowiedzialności ze stosunku podstawowego.

Pozwana uważała, że opisując przebieg zdarzeń w zarzutach określający stosunek zobowiązania w związku z którym sporny weksel został wystawiony, jest jednoznaczne z podniesieniem zarzutu iż weksel ten został wystawiony niezgodnie z umową kredytową, a brak dowodów na istnienie roszczenia w stosunku do pozwanej A. Z. w postaci umowy pożyczki jest wystarczającym i czytelnym krokiem do tego, by sąd uwzględnił jej zainteresowanie przeniesieniem sporu ze stosunku wekslowego na stosunek podstawowy.

Powód złożył odpowiedź na apelację z wnioskiem o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Przede wszystkim Sąd Apelacyjny uzupełnia ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego wskazaniem, że umowę pożyczki hipotecznej z 3 kwietnia 2009 r. zawarła jako pożyczkobiorca Spółka (...) reprezentowana przez A. Z. jako prezesa zarządu, kolejne aneksy do umowy także podpisała za Spółkę pozwana. Weksel, z którego powód wywodzi swoje roszczenie, także podpisała pozwana A. Z. zarówno za Spółkę jako wystawcę weksla, jak i osobiście jako poręczyciel. Pozwana w dniu 31 marca 2016 r. odebrała przesyłki zawierające oświadczenie powoda o wypowiedzeniu umowy pożyczki, przesłane dla Spółki i dla poręczyciela (k. 69), podobnie jak w dniu 16 sierpnia 2016 r. wezwanie do wykupu weksla (k. 80).

W pozostałym zakresie Sąd Apelacyjny za własne przyjmuje ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego, uznając za bezzasadne zarzuty apelacji odnoszące się do zakresu postępowania dowodowego i oceny dowodów.

Przede wszystkim chybione są twierdzenia skarżącej, iż Sąd Okręgowy pominął zgłaszane przez nią wnioski dowodowe, gdyż pozwana żadnych wniosków zmierzających do wykazania bezzasadności żądań powoda nie przedstawiła.

Dołączone do zarzutów od nakazu zapłaty lista płac z zamazanymi pozycjami oraz paragony zakupu węgla i eko groszku nie odnoszą się w żaden sposób do kwestii istnienia zobowiązania wynikającego z udzielenia przez pozwaną poręczenia wekslowego.

Zupełnie bezzasadny jest także podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Skarżąca nie wskazała, jakie dowody zostały błędnie ocenione przez Sąd Okręgowy i dlaczego ocenę tych dowodów kwestionuje.

Zupełnie chybione są zarzuty pozwanej, jakoby przedstawione przez powoda dowody nie wykazały istnienia roszczenia w stosunku do pozwanej.

Należy podkreślić, że istnienie zobowiązania pozwanej zostało wykazane przez powoda przez przedstawienie weksla opatrzonego podpisem pozwanej z adnotacją „poręczam za wystawcę weksla jako solidarny poręczyciel”.

Pozwana nie podnosiła żadnych zarzutów zmierzających do wykazania, że nie złożyła podpisu na wekslu. Przedstawiony przez powoda weksel spełnia wszelkie wymagania wynikające z prawa wekslowego, zatem fakt istnienia zobowiązania wekslowego zarówno (...) Spółki z o. o. w D. jako wystawcy weksla, jak i skarżącej jako poręczyciela wekslowego nie budzi wątpliwości.

Odrębną kwestią jest to, czy sposób wypełnienia weksla odpowiada treści deklaracji wekslowej, a więc czy kwota wpisana przez powoda odpowiada wysokości wierzytelności wynikającej z umowy pożyczki, której wykonanie weksel ten zabezpieczał.

Trafnie Sąd Okręgowy wskazał, że powódka nie podniosła żadnych zarzutów zmierzających do wykazania, że wierzytelność ze stosunku podstawowego nie istnieje lub że jest niższa od kwoty wynikającej z weksla.

W zarzutach od nakazu zapłaty pozwana ograniczyła się do twierdzeń, że nie była świadoma z czym wiąże się udzielenie poręczenia wekslowego i że podpisanie przez nią weksla jest „tylko dopełnieniem całości dokumentów i nie stanowi podstawy do tego, aby zostać zobowiązaną do zapłaty solidarnej w przyszłości”. Te twierdzenia pozwanej są o tyle bezzasadne, że przy zawieraniu umowy pożyczki i składaniu podpisów na wekslu powódka działała także jako organ spółki będącej pożyczkobiorcą, zaś pełniąc funkcję prezesa zarządu spółki powinna była znać konsekwencje podejmowanych działań zarówno dla spółki za którą dokonywała czynności, jak dla siebie jako osoby fizycznej udzielającej poręczenia wekslowego. Sam fakt istnienia innych zabezpieczeń zwrotu pożyczki nie pozbawia wierzyciela możliwości skorzystania z zabezpieczenia wekslowego, nie ma też podstaw do uznania, że jakiegokolwiek działania powodowego Banku związane z zawarciem umowy rażąco naruszały interesy pozwanej, w szczególności przez pozbawienie jej „jakiegokolwiek ochrony ubezpieczeniowej”.

Zupełnie bezzasadne są zarzuty pozwanej zawarte w apelacji, jakoby powód nie wykazał, że to pozwana „sama ubiegała się o kredyt, podpisała umowę i że sporne 411 605,36 zł zostało przelane na jej osobiste konto bankowe”. Umowę pożyczki zawarła z powodem Spółka, której prezesem zarządu była skarżąca i to A. Z. jako organ Spółki podpisała umowę pożyczki oraz weksel. Kwota pożyczki nie mogła być więc przelana na konto pozwanej jako osoby fizycznej, ale na konto spółki będącej osobą prawną. Poręczenie oznacza bowiem przyjęcie własnej odpowiedzialności za cudzy dług. Zgodnie z art. 32 prawa wekslowego poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył. Poręczenie wekslowe wiąże się z przyjęciem odpowiedzialności przez poręczającego wobec każdego posiadacza weksla za zobowiązanie wekslowe i jest zobowiązaniem samodzielnym.

Możliwość udzielenia poręczenia nie jest ograniczona rodzajem weksla i dotyczy również weksla in blanco, czyli weksla niepełnego w dacie jego wystawienia. W takim wypadku poręczyciel wekslowy może udzielić poręczenia do pełnej kwoty przyszłej sumy wekslowej, albo do kwoty przez niego określonej. Dla ograniczenia zakresu poręczenia konieczne jest jednak wskazanie zarówno na wekslu, jak i w treści deklaracji kwoty do jakiej poręczenie zostało udzielone.

W sprawie niniejszej pozwana udzielając poręczenia nie ograniczyła jego zakresu, zatem jej odpowiedzialność obejmuje pełną kwotę wskazaną na wekslu.

Charakter weksla poręczonego przez pozwaną stanowiącego zabezpieczenie wykonania zobowiązania wynikającego ze stosunku podstawowego uprawniał pozwaną do podnoszenia zarzutów odnoszących się do stosunku podstawowego, zgodnie z art. 10 prawa wekslowego, jak jednak trafnie wskazał Sąd Okręgowy, ciężar dowodu co niezgodności wypełnienia weksla z deklaracją wekslową spoczywa na dłużniku wekslowym, a więc na pozwanej. Nie wystarczy więc samo wskazanie, że taka niezgodność ma miejsce, a do tego w istocie prowadzą się zarzuty i twierdzenia pozwanej, podnoszone zarówno w zarzutach od nakazu zapłaty, jak i w apelacji.

Mając powyższe na względzie i uznając podniesione w apelacji zarzuty za bezzasadne, na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.